

USTAWA

z dnia 16 lutego 2007 r.

o zmianie ustawy o pomocy społecznej¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 5 dodaje się art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, nie-

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Rady 2004/81/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentu pobytowego wydawanego obywatelom państw trzecich, którzy są ofiarami handlu ludźmi lub wcześniej byli przedmiotem działań ułatwiających nielegalną imigrację, którzy współpracują z właściwymi organami (Dz. Urz. UE L 261 z 06.08.2004, str. 19; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 7, str. 69).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 179, poz. 1487 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 186, poz. 1380, Nr 249, poz. 1831 i Nr 251, poz. 1844 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219 i Nr 36, poz. 226.

zbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje cudzoziemcom, o których mowa w art. 33 ust. 1 pkt 5 oraz art. 53 ust. 1 pkt 15 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.”;

2) w art. 6:

a) po pkt 11 dodaje się pkt 11a w brzmieniu:

„11a) pierwsza forma opieki zastępczej nad dzieckiem — całodobową placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub rodzinę zastępczą, w której dziecko zostało umieszczone po raz pierwszy;”;

b) pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) średni miesięczny koszt utrzymania w domu pomocy społecznej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej — kwotę rocznych kosztów działalności domu lub całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej wynikającą z utrzymania mieszkańców lub dzieci, z roku poprzedniego, bez kosztów inwestycyjnych, wydatków bieżących na remonty i zakupy związane z realizacją programu naprawczego, powiększoną o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzieloną przez liczbę miejsc, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby mieszkańców w poszczególnych miesiącach roku poprzedniego, w domu lub placówce;”;

3) użyte w art. 21 pkt 6, art. 53 ust. 1, art. 80, 85 ust. 4 i 5, art. 87 ust. 5 i art. 107 ust. 1 w różnej liczbie i przypadku wyrazy „placówka opiekuńczo-wychowawcza” zastępuje się użytymi w odpowiedniej liczbie i przypadku wyrazami „całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza”;

4) w art. 7:

a) po pkt 7 dodaje się pkt 7a w brzmieniu:

„7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;”;

b) pkt 10 otrzymuje brzmienie:

„10) braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze;”;

5) w art. 10:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przy ustalaniu prawa do pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki do dochodu rodziny lub pełnoletniego wychowanka rodziny zastępczej nie wlicza się pomocy pieniężnej, o której mowa w art. 78 ust. 1, 5 i 7 oraz w art. 88 ust. 1.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Przy ustalaniu odpłatności rodziców za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej lub cało-

dobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej w składzie rodziny uwzględnia się to dziecko, a także dzieci przebywające w domu pomocy społecznej, rodzinie zastępczej i całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, jeżeli rodzice ponoszą odpłatność za ich pobyt.”;

6) w art. 17 w ust. 1 po pkt 16 dodaje się pkt 16a w brzmieniu:

„16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;”;

7) w art. 18 w ust. 1 w pkt 6 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 7 w brzmieniu:

„7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a.”;

8) w art. 19:

a) pkt 5—7 otrzymują brzmienie:

„5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;

6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;”;

b) uchyla się pkt 9;

9) w art. 20:

a) w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 4—6 w brzmieniu:

„4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej;

5) finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz w rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców niewymienionych w art. 5;

6) realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno-opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Do zlecenia realizacji zadań, o których mowa w ust. 1 pkt 6, nie stosuje się przepisów dotyczących otwartego konkursu ofert.”;

10) w art. 22:

a) po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) wydawanie i cofanie zezwoleń lub zezwoleń warunkowych na prowadzenie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych;”,

b) po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) kontrola jakości usług, o których mowa w pkt 8, wykonywanych przez domy pomocy społecznej prowadzone nie na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego przez podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2—4;”,

c) w pkt 13 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 14 w brzmieniu:

„14) finansowe wspieranie programów w określonym przez wojewodę obszarze pomocy społecznej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty uprawnione, o których mowa w art. 25 ust. 1; do wyboru programów stosuje się odpowiednio art. 25, 26, 28—35.”;

11) w art. 23 w ust. 2 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 3 w brzmieniu:

„3) tryb kierowania i przyjmowania do jednostek organizacyjnych pomocy społecznej prowadzonych w ramach wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej, warunki i tryb ustalania i pobierania odpłatności, jak również warunki całkowitego lub częściowego zwalniania z odpłatności za pobyt w tych jednostkach i korzystanie z ich usług, uwzględniając sytuację materialną kierowanych osób.”;

12) w art. 37 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Zasitek stały przysługuje:

1) pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;

2) pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.”;

13) w art. 47 po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, można udzielić schronienia na okres wizy pobytowej, o której mowa w art. 33 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach lub zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, o którym mowa w art. 53 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o cudzoziemcach.”;

14) po art. 56 dodaje się art. 56a w brzmieniu:

„Art. 56a. 1. Dom pomocy społecznej może być prowadzony łącznie dla:

1) osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych;

2) osób przewlekle somatycznie chorych oraz osób niepełnosprawnych fizycznie;

3) osób w podeszłym wieku oraz osób niepełnosprawnych fizycznie;

4) osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, dom pomocy społecznej świadczy usługi na poziomie obowiązującego standardu odpowiednio dla każdego rodzaju domu.”;

15) w art. 57 w ust. 3 w pkt 3 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) w przypadku podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 2—4:

— dokumenty potwierdzające status prawny tego podmiotu,

— informację o sposobie finansowania domu i niezaleganiu z płatnościami wobec urzędu skarbowego i składkami do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

— informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwo umyślne osoby, która będzie kierowała domem, oraz zaświadczenie, że ze względu na stan zdrowia jest ona zdolna do kierowania domem.”;

16) po art. 57 dodaje się art. 57a w brzmieniu:

„Art. 57a. 1. Jeżeli podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej:

- 1) przestał spełniać warunki określone w niniejszej ustawie,
- 2) przestał spełniać standardy, o których mowa w art. 55 ust. 1 i 2,
- 3) nie przedstawi na żądanie wojewody w wyznaczonym terminie aktualnych dokumentów lub informacji, o których mowa w art. 57 ust. 3 pkt 3

— wojewoda wyznacza dodatkowy termin na spełnienie warunków lub standardów albo na dostarczenie wymaganych dokumentów lub informacji.

2. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, wojewoda cofa zezwolenie na prowadzenie domu pomocy społecznej.
3. W przypadku cofnięcia zezwolenia, wojewoda wykreśla dom z rejestru domów pomocy społecznej.”;

17) w art. 60 dodaje się ust. 3—5 w brzmieniu:

„3. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 2, stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Do tego czasu odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej ustala się na podstawie ogłoszenia z roku poprzedniego.

4. W domu pomocy społecznej, który rozpoczął działalność, średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca ustala się w wysokości średniej wojewódzkiej kwoty średniego kosztu utrzymania w domach pomocy społecznej danego typu.

5. W celu ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania w domu pomocy społecznej, który nie był prowadzony przez cały rok kalendarzowy, kwotę kosztów działalności domu wynikającą z utrzymania mieszkańców z roku poprzedniego dzieli się przez liczbę miesięcy w roku przypadających po miesiącu wydania zezwolenia na prowadzenie domu.”;

18) w art. 61:

a) po ust. 2 dodaje się ust. 2a—2c w brzmieniu:

„2a. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wносить osoby niewymienione w ust. 2.

2b. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, gmina wnosi opłatę w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w do-

mu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a.

2c. W przypadku, o którym mowa w ust. 2a, art. 103 ust. 2 stosuje się odpowiednio.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku niewywiązywania się osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2 i 2a, z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej opłatę tę zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Gminie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.”;

19) w art. 62:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Osoby, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 i ust. 2a, wnoszą opłatę ustaloną zgodnie z art. 61 ust. 2 pkt 2 i ust. 2c do kasy lub na rachunek bankowy gminy, z której mieszkaniec domu został skierowany; opłatę tę gmina wraz z opłatą, o której mowa w art. 61 ust. 2 pkt 3, przekazuje na rachunek bankowy właściwego domu pomocy społecznej.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Opłaty, o których mowa w ust. 2, przeznaczają się na utrzymanie domu pomocy społecznej.”;

20) art. 66 otrzymuje brzmienie:

„Art. 66. Rada gminy może określić, w drodze uchwały, dla osób, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2a, korzystniejsze warunki ustalania opłat za pobyt w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym, częściowego lub całkowitego zwolnienia z tych opłat, zwrotu należności za okres nieobecności osoby w domu.”;

21) w art. 67 w ust. 2 w pkt 3 lit. c otrzymuje brzmienie:

„c) zaświadczenie właściwego organu potwierdzające możliwość użytkowania obiektu określonego w kategorii XI załącznika do ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. — Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118 i Nr 170, poz. 1217),”;

22) w art. 68 po ust. 5 dodaje się ust. 5a w brzmieniu:

„5a. Placówki mieszczące się w budynkach wpisanych do rejestru zabytków są obowiązane spełnić warunki, o których mowa w ust. 4 i 5, w zakresie, w jakim nie narusza to przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568, z późn. zm.³⁾).”;

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 96, poz. 959 i Nr 238, poz. 2390 oraz z 2006 r. Nr 50, poz. 362 i Nr 126, poz. 875.

23) w art. 73 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Nie można łączyć pełnienia funkcji rodziny zastępczej z kierowaniem placówką rodzinną, a także nie można łączyć pełnienia różnych funkcji rodziny zastępczej, z zastrzeżeniem art. 74 ust. 9.”;

24) w art. 74 po ust. 4 dodaje się ust. 4a—4e w brzmieniu:

„4a. W spokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej i niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej może przebywać w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci. W przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie rodzeństwa dopuszcza się pobyt większej liczby dzieci w spokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej i niespokrewnionej z dzieckiem rodzinie zastępczej.

4b. Dotychczasowy opiekun dziecka, za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie, przekazuje rodzinie zastępczej następującą dokumentację:

1) odpis aktu urodzenia dziecka, a w przypadku sierot lub półsierot również odpis aktu zgonu zmarłego rodzica;

2) dostępną dokumentację o stanie zdrowia dziecka;

3) dokumenty szkolne, w szczególności świadectwa szkolne, karty szczepień.

4c. Dokumentację, o której mowa w ust. 4b, powiatowe centrum pomocy rodzinie przekazuje niezwłocznie rodzinie zastępczej, nie później niż w momencie umieszczenia w tej rodzinie dziecka.

4d. W szczególnie uzasadnionych przypadkach dokumentacja może być przekazana rodzinie zastępczej po dniu przyjęcia do tej rodziny dziecka, jednak przed dniem, w którym przeprowadza się rodzinny wywiad środowiskowy w celu przyznania pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka.

4e. Niezależnie od dokumentacji, o której mowa w ust. 4b pkt 2, rodzina zastępcza ma prawo do otrzymania lub wglądu do wszelkiej dostępnej dokumentacji medycznej, dotyczącej przyjętego dziecka.”;

25) w art. 79:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rodziców dziecka pozostawionego przez matkę w zakładzie opieki zdrowotnej bezpośrednio po urodzeniu.”;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Starosta może częściowo albo całkowicie zwolnić lub odstąpić od ustalenia opłaty, o której mowa w ust. 1, na wniosek lub

z urzędu, ze względu na trudną sytuację materialną rodziny.”;

26) w art. 80 dodaje się ust. 11 i 12 w brzmieniu:

„11. Z wychowawcami w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego mogą być zawierane:

1) umowy o pracę, albo

2) umowy, do których mają zastosowanie odpowiednio przepisy ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. — Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93, z późn. zm.⁴⁾) dotyczące umów zlecenia.

12. Wychowawcy w całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego mogą być zatrudnieni w systemie zadaniowego czasu pracy w przeciętnie sześciodniowym tygodniu pracy w przyjętym okresie rozliczeniowym nieprzekraczającym 4 miesięcy.”;

27) po art. 80 dodaje się art. 80a w brzmieniu:

„Art. 80a. 1. Całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze mogą być prowadzone, po uzyskaniu zezwolenia wojewody, przez:

1) powiat i samorząd województwa;

2) Kościół Katolicki, inne kościoły, związki wyznaniowe oraz organizacje społeczne, fundacje i stowarzyszenia.

2. Zezwolenie na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej wydaje wojewoda właściwy ze względu na położenie placówki.

3. Wojewoda wydaje zezwolenie, jeżeli podmiot o nie występujący:

1) spełnia warunki określone w niniejszej ustawie;

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741, Nr 117, poz. 751 i Nr 157, poz. 1040, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935 i Nr 164, poz. 1166.

- 2) spełnia standardy, o których mowa w art. 81 ust. 10 pkt 4 i 5;
 - 3) przedstawi:
 - a) dokumenty potwierdzające tytuł prawny do nieruchomości, na której jest położona placówka,
 - b) dokumenty potwierdzające spełnianie wymagań określonych odrębnymi przepisami,
 - c) regulamin organizacyjny placówki lub jego projekt,
 - d) w przypadku podmiotów, o których mowa w ust. 1 pkt 2:
 - dokumenty potwierdzające status prawny tego podmiotu,
 - informację o sposobie finansowania placówki i niezaleganiu z płatnościami wobec urzędu skarbowego i składkami do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,
 - informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwo umyślne osoby, która będzie kierowała placówką, oraz zaświadczenie, że ze względu na stan zdrowia jest ona zdolna do kierowania placówką.
 4. Zezwolenie wydaje się po przeprowadzeniu wizytacji obiektu, w którym jest położona placówka.
 5. Zezwolenie na prowadzenie placówki wydaje się na czas nieokreślony.
 6. Jeżeli podmiot, któremu wydano zezwolenie na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej:
 - 1) przestał spełniać warunki określone w niniejszej ustawie,
 - 2) przestał spełniać standardy, o których mowa w art. 81 ust. 10 pkt 4 i 5,
 - 3) nie przedstawi na żądanie wojewody w wyznaczonym terminie aktualnych dokumentów, o których mowa w ust. 3 pkt 3
 - wojewoda wyznacza dodatkowy termin na spełnienie warunków lub standardów albo na dostarczenie wymaganych dokumentów lub informacji.
 7. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 6, wojewoda cofa zezwolenie na prowadzenie placówki.
 8. W przypadku cofnięcia zezwolenia wojewoda wykreśla placówkę z rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych.”;
- 28) w art. 81:
 - a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Za pobyt dziecka lub osoby pełnoletniej, o której mowa w art. 80 ust. 8, w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej opłatę ponoszą, do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, rodzice dziecka, osoba pełnoletnia lub jej rodzice, a także opiekunowie prawni lub kuratorzy, w przypadku gdy dysponują dochodami dziecka, z tym że opłata ponoszona przez opiekunów prawnych, kuratorów lub osobę pełnoletnią nie może być wyższa niż 50 % kwoty stanowiącej dochód dziecka lub osoby pełnoletniej.”,
 - b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Przepisu ust. 1 nie stosuje się do rodziców dziecka pozostawionego przez matkę w zakładzie opieki zdrowotnej bezpośrednio po urodzeniu.”,
 - c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Starosta może częściowo albo całkowicie zwolnić lub odstąpić od ustalenia opłaty, o której mowa w ust. 1, na wniosek lub z urzędu, ze względu na trudną sytuację materialną rodziny lub osoby.”,
 - d) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:

„7. Przepisy ust. 1—6 stosuje się do odpłatności za pobyt dziecka w regionalnej całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.

8. W przypadku regionalnej całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej finansowanej z dochodów własnych samorządu województwa decyzję o odpłatności wydaje marszałek województwa na podstawie ust. 1, 2, 4 i 5. Przepisów art. 86 ust. 2, 4 i 5 nie stosuje się.”,
 - e) w ust. 10 dodaje się pkt 7—9 w brzmieniu:

„7) tryb kierowania i przyjmowania do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych dzieci cudzoziemców;

8) wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej;

9) wykaz dokumentów potwierdzających spełnianie wymagań określonych odrębnymi przepisami.”;
 - 29) w art. 84:
 - a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Placówki opiekuńczo-wychowawcze i ośrodki adopcyjno-opiekuńcze podlegają obowiązkowi rejestracji.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Wojewoda corocznie, do dnia 30 czerwca, ogłasza rejestry w wojewódzkim dzienniku urzędowym.”;

30) w art. 86:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku umieszczenia dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej na terenie innego powiatu powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed skierowaniem do całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania dziecka w tej placówce.”,

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Środki uzyskane z tytułu zwrotu wydatków, o których mowa w ust. 2, przeznaczają się na utrzymanie całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej.”,

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Średni miesięczny koszt utrzymania dziecka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej ustala starosta, a w przypadku placówek regionalnych — marszałek województwa, i ogłaszają w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca danego roku.”,

d) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Ogłoszenie, o którym mowa w ust. 7, stanowi podstawę do ustalenia odpłatności za pobyt wychowanka w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej od następnego miesiąca przypadającego po miesiącu, w którym zostało opublikowane. Przepisy art. 60 ust. 3—5 stosuje się odpowiednio.”,

e) dodaje się ust. 9—11 w brzmieniu:

„9. Przepisów ust. 2—4 nie stosuje się do:

- 1) dzieci przyjętych do całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej bez skierowania, w przypadku wymagającym natychmiastowego zapewnienia opieki;
- 2) dzieci pozostawionych przez matkę w zakładzie opieki zdrowotnej bezpośrednio po urodzeniu.

10. Koszty pobytu dziecka, o którym mowa w ust. 9 pkt 1, w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, w wysokości proporcjonalnej do liczby dni pobytu dziecka w placówce, ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed przyjęciem do całodobowej placówki albo powiat, który otrzymuje zwrot wydatków na utrzymanie dziecka na podstawie zawartego porozumienia, jeżeli dziecko przebywało w innej całodobowej placówce

przed dniem przyjęcia do placówki bez skierowania.

11. Koszty pobytu dziecka, o którym mowa w ust. 9 pkt 2, w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej lub rodzinie zastępczej ponosi powiat właściwy ze względu na siedzibę szpitala, w którym dziecko zostało pozostawione.”;

31) po art. 86 dodaje się art. 86a w brzmieniu:

„Art. 86a. Powiatem właściwym do ponoszenia wydatków na dziecko jest powiat miejsca zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w pierwszej formie opieki zastępczej nad dzieckiem. Jeżeli nie można ustalić powiatu właściwego ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, właściwy do ponoszenia wydatków na to dziecko jest powiat miejsca jego ostatniego zameldowania na pobyt stały. Jeżeli nie można ustalić miejsca ostatniego zameldowania dziecka na pobyt stały, właściwy jest powiat miejsca siedziby sądu, który orzekł o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej lub całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej.”;

32) art. 88 otrzymuje brzmienie:

„Art. 88. 1. Osoba, która osiągnęła pełnoletność w rodzinie zastępczej, oraz osoba pełnoletnia opuszczająca placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zwana dalej „osobą usamodzielnianą”, zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną, a także pomocą:

- 1) pieniężną na usamodzielnienie;
- 2) pieniężną na kontynuowanie nauki;
- 3) w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym;
- 4) w uzyskaniu zatrudnienia;
- 5) na zagospodarowanie — w formie rzeczowej.

2. Pomoc, o której mowa w ust. 1, przysługuje osobie usamodzielnianej, w przypadku gdy umieszczenie w rodzinie zastępczej lub skierowanie na pobyt cało-

- dobowy do placówki opiekuńczo-wychowawczej, domu pomocy społecznej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego albo młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu.
3. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie, która przebywała w rodzinie zastępczej, całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę albo młodzieżowym ośrodku wychowawczym co najmniej rok.
 4. Pomoc, o której mowa w ust. 1, przysługuje osobie usamodzielnianej opuszczającej dom pomocy społecznej, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy albo specjalny ośrodek wychowawczy, w przypadku gdy osoba ta jest zdolna do samodzielnej egzystencji.
 5. Pomoc, o której mowa w ust. 1, przysługuje osobie opuszczającej dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, jeżeli bezpośrednio przed przyjęciem do takiego domu przebywała co najmniej rok w rodzinie zastępczej, w całodobowej placówce opiekuńczo-wychowawczej, w domu pomocy społecznej, w schronisku dla nieletnich, w zakładzie poprawczym, w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, w specjalnym ośrodku wychowawczym, w młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę albo w młodzieżowym ośrodku wychowawczym.
 6. Warunkiem uzyskania pomocy, o której mowa w ust. 1, jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.
 7. W realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia osobę usamodzielnianą wspiera opiekun usamodzielnienia, którym może być, po wyrażeniu zgody, jedno z rodziców zastępczych, dyrektor placówki rodzinnej, pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, wychowawca, psycholog lub pracownik socjalny całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej, domu pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakładu poprawczego, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę, młodzieżowego ośrodka wychowawczego, albo inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą.”;
- 33) w art. 89:
- a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Pomoc, o której mowa w ust. 2, przysługuje również osobie pełnoletniej nieopuszczającej całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej, przebywającej w tej placówce na zasadach określonych przez starostę, kontynuującej naukę po ukończeniu szkoły, w której rozpoczęła naukę przed osiągnięciem pełnoletności.”,
 - b) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W przypadku gdy osoba usamodzielniana kontynuuje naukę, pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłaca się po ukończeniu nauki. W uzasadnionych przypadkach starosta może wypłacić pomoc pieniężną na usamodzielnienie w trakcie trwania nauki.”,
 - c) w ust. 7 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) osoba usamodzielniana przed osiągnięciem pełnoletności opuściła samowolnie rodzinę zastępczą, całodobową placówkę opiekuńczo-wychowawczą typu rodzinnego i socjalizacyjnego, dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży lub schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę lub młodzieżowy ośrodek wychowawczy.”,
 - d) dodaje się ust. 10 i 11 w brzmieniu:

„10. Pomoc pieniężną na usamodzielnienie i pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki zawiesza się, w przypadku gdy przeciwko osobie usamodzielnianej wszczęto postępowanie karne o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego, do czasu prawomocnego zakończenia postępowania.

11. Jeżeli po upływie okresu zawieszenia pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki przyczyny jej zawieszenia nie ustąpiły, następuje odmowa udzielenia pomocy.”;
- 34) w art. 91 ust. 3 otrzymuje brzmienie:
- „3. Pomocy, o której mowa w ust. 1, udziela się na wniosek uchodźcy złożony w terminie 60 dni

od dnia doręczenia ostatecznej decyzji o nadaniu statusu uchodźcy.”;

35) w art. 97 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Opłatę za pobyt w domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży ustala podmiot prowadzący, a w przypadku domów prowadzonych przez podmioty uprawnione — podmiot zlecający zadanie, uwzględniając warunki pobytu, w szczególności zakres przyznanych usług oraz obowiązki osoby przebywającej w domu.”;

36) w art. 101 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadkach szczególnie uzasadnionych sytuacją osobistą osoby ubiegającej się o świadczenie, w sprawach niecierpiących zwłoki oraz w sprawach cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt tolerowany, i cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, właściwą miejscowo jest gmina miejsca pobytu osoby ubiegającej się o świadczenie.”;

37) w art. 106:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Udzielenie świadczeń w postaci interwencji kryzysowej, pracy socjalnej, poradnictwa, uczestnictwa w zajęciach klubu samopomocy, a także skierowanie do całodobowej placówki opiekuńczo-wychowawczej i przyznanie biletu kredytowanego nie wymaga wydania decyzji administracyjnej.”,

b) uchyla się ust. 3c,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia, z wyjątkiem decyzji o odmowie przyznania biletu kredytowanego oraz decyzji w sprawach cudzoziemców, o których mowa w art. 5a, wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.”;

38) w art. 116:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pracownikiem socjalnym może być osoba, która spełnia co najmniej jeden z niżej wymienionych warunków:

- 1) posiada dyplom ukończenia kolegium pracowników służb społecznych;
- 2) ukończyła studia wyższe na kierunku praca socjalna;
- 3) do dnia 31 grudnia 2013 r. ukończyła studia wyższe o specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego na jednym z kierunków:
 - a) pedagogika,
 - b) pedagogika specjalna,
 - c) politologia,

d) polityka społeczna,

e) psychologia,

f) socjologia,

g) nauki o rodzinie.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia, wymagane umiejętności, wykaz przedmiotów, minimalny wymiar zajęć dydaktycznych oraz zakres i wymiar praktyk zawodowych dla specjalności przygotowującej do zawodu pracownika socjalnego, realizowanej w szkołach wyższych na kierunkach wymienionych w ust. 1, kierując się koniecznością odpowiedniego przygotowania absolwentów do wykonywania zawodu pracownika socjalnego.”;

39) w art. 121 ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Pracownikowi socjalnemu zatrudnionemu w pełnym wymiarze czasu pracy w samorządowych jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, do którego podstawowych obowiązków należy świadczenie pracy socjalnej w środowisku, w tym przeprowadzanie rodzinnych wywiadów środowiskowych poza siedzibą jednostki, przysługuje wypłacany co miesiąc dodatek do wynagrodzenia w wysokości 250 zł. W przypadku zatrudnienia w mniejszym wymiarze czasu pracy dodatek przysługuje w wysokości proporcjonalnej do czasu pracy.”;

40) po art. 123 dodaje się art. 123a w brzmieniu:

„Art. 123a. Do osób kierujących jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, a także osób kierujących komórkami organizacyjnymi w tych jednostkach, nie stosuje się warunku określonego w art. 3 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 22 marca 1990 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1593, z późn. zm.⁵⁾).”;

41) po art. 127 dodaje się art. 127a w brzmieniu:

„Art. 127a. 1. Wojewoda może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności, o których mowa w art. 126.

2. Na wniosek wojewody właściwy miejscowo komendant Policji jest

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 214, poz. 1806, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 23, poz. 192 i Nr 122, poz. 1020 oraz z 2006 r. Nr 79, poz. 549, Nr 169, poz. 1201 i Nr 170, poz. 1218.

obowiązany do zapewnienia zespołowi inspektorów pomocy Policji w toku wykonywanych przez nich czynności.”;

42) w art. 130:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych — podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.”,

b) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W przypadku prowadzenia bez zezwolenia przez jeden podmiot więcej niż jednej placówki, o której mowa w ust. 2, karę wymierza się osobno za każdą z placówek.”;

43) art. 132 otrzymuje brzmienie:

„Art. 132. 1. Wpływy z tytułu kar pieniężnych nakładanych na podstawie art. 131 ust. 1 stanowią dochód budżetu państwa.

2. Kary pieniężne nakładane na podstawie art. 131 ust. 1 wpłacane są na rachunek bieżący dochodów urzędu wojewódzkiego.”;

44) w art. 154 po ust. 7a dodaje się ust. 7b w brzmieniu:

„7b. Podmiotowi prowadzącemu całodobową placówkę opiekuńczo-wychowawczą, który nie osiągnął obowiązującego standardu, wojewoda wydaje zezwolenie warunkowe na czas realizacji programu naprawczego.”;

45) w art. 155 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Kwota dotacji celowej z budżetu państwa na domy pomocy społecznej wyliczona zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego może być w uzasadnionych przypadkach zmniejszona lub zwiększona, nie więcej jednak niż o 20 %, w zależności od znajdujących się w powiecie typów domów oraz uzyskanych dochodów z tytułu odpłatności za pobyt w domu.”;

46) w art. 156 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Osoby, które przed dniem 1 maja 2004 r. ukończyły studia wyższe na kierunkach: pedagogika, psychologia, politologia, politologia i nauki społeczne lub socjologia, mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego.”;

47) art. 158 otrzymuje brzmienie:

„Art. 158. Dodatek pielęgnacyjny nie przysługuje osobom przebywającym w ponadgminnym domu pomocy społecznej, skierowanym do domu pomocy społecznej

przed dniem 1 stycznia 2004 r., chyba że przebywają poza tym domem przez okres dłuższy niż 2 tygodnie w miesiącu.”.

Art. 2. Rodziny zastępcze prowadzące równocześnie placówkę rodzinną lub łączące pełnienie różnych funkcji rodziny zastępczej, istniejące przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, funkcjonują na dotychczasowych zasadach do dnia opuszczenia rodziny zastępczej lub placówki rodzinnej przez umieszczone w niej dzieci.

Art. 3. Zezwolenia i zezwolenia warunkowe na prowadzenie całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych działających w dniu wejścia w życie ustawy wydaje się do dnia 31 grudnia 2007 r.

Art. 4. Pomoc, o której mowa w art. 88 ust. 1 ustawy, o której mowa w art. 1, przysługuje wychowancom specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych dla dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie, jeżeli do dnia 31 sierpnia 2006 r. przebywali w tym ośrodku co najmniej rok i osiągną pełnoletność w innej placówce zapewniającej całodobowo opiekę lub wychowanie.

Art. 5. 1. Osoby, które przed dniem 1 stycznia 2007 r. otrzymały dyplom wyższej szkoły zawodowej o specjalności praca socjalna, mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego.

2. Osoby, które do dnia 1 stycznia 2008 r. otrzymały dyplom uzyskania tytułu zawodowego w zawodzie pracownik socjalny, mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego.

3. Osoby, które przed dniem 1 stycznia 2008 r. ukończyły lub kontynuowały studia wyższe o specjalności praca socjalna na jednym z kierunków: pedagogika, politologia, polityka społeczna, psychologia, socjologia lub nauki o rodzinie, po uzyskaniu dyplomu ukończenia tych studiów mogą wykonywać zawód pracownika socjalnego.

Art. 6. Dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 81 ust. 10 ustawy, o której mowa w art. 1, zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 81 ust. 10 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Kaczyński*